

GREENPEACE

Παράδοση, κουλτούρα, επιστήμη: τρεις ακόμη λόγοι να σταματήσει το κυνήγι

Αυτή καθαυτή η σκέψη ότι η φαλινοθηρία στο Καταφύγιο Φαλαινών του Νότιου Ωκεανού έχει να κάνει με επιστήμη και παράδοση και όχι με επιχειρήσεις και κέρδη, αν δεν ήταν τραγική, θα ήταν γελοία.

Τα τελευταία χρόνια, όσοι ανήκουν στο λόμπι της Ιαπωνίας και τάσσονται υπέρ της φαλινοθηρίας χρησιμοποιούν διάφορες δικαιολογίες για να συνεχίσουν το κυνήγι, παρά το διεθνές μορατόριουμ για την εμπορική φαλινοθηρία που ισχύει από το 1986 και παρά τα 2/3 των Ιαπώνων που είναι ενάντια στο κυνήγι της φάλαινας στα διεθνή ύδατα. Ας ξεκινήσουμε με την επιστήμη: σκοπός είναι να συγκεντρώσουν, όπως υποστηρίζουν, τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την επαναφορά της εμπορικής φαλινοθηρίας σε βιώσιμη βάση. Ας συνεχίσουμε με την κουλτούρα: Η πολυετής παράδοση της Ιαπωνίας στη φαλινοθηρία και η διατροφική αξία του κρέατος της φάλαινας. Τελευταίο προστέθηκε ένα νέο επιχείρημα, το οποίο είναι μάλλον και το πιο γελοίο απ' όλα: οι φάλαινες τρώνε ψάρια και γ' αυτό είναι απειλή για τα ιχθυαποθέματα.

Ας αρχίσουμε από το τέλος: δεν υπάρχει κανένας σοβαρός θαλάσσιος βιολόγος που να θεωρεί τις φάλαινες υπεύθυνες για την εξάντληση των παγκόσμιων ιχθυαποθεμάτων. Αντιθέτως, οι βιολόγοι ρίχνουν τις ευθύνες στην αρμάδα των βιομηχανικών σκαφών που ρημάζουν τα πάντα στο πέρασμά τους και ανάμεσα τους περισσότερες από 300.000 φάλαινες, δελφίνια και φώκαινες, που χαρακτηρίζονται «παρεμπιπτόντα αλιεύματα».

Το να κατηγορεί κανείς τις φάλαινες για την εξάντληση των ιχθυαποθεμάτων είναι σα να κατηγορεί τους τρυποκάρυδους για την αποψίλωση των δασών.

Σύμφωνα με το Ινστιτούτο Κητολογικών Ερευνών (ICR), μια μη κυβερνητική οργάνωση που ιδρύθηκε από την Ιαπωνική Υπηρεσία Αλιείας το 1987, η Ιαπωνία έχει πολυετή παράδοση στη φαλινοθηρία, καθώς και μια διαδεδομένη και ζωτικής σημασίας διατροφική κουλτούρα που περιλαμβάνει την κατανάλωση του κρέατος της φάλαινας. Το ICR έχει πάρει το πράσινο φως για «επιστημονική φαλινοθηρία» στο Νότιο Ωκεανό από την Ιαπωνική Κυβέρνηση. Μόλις ολοκληρωθεί η «επιστημονική» αποστολή, οι φάλαινες συσκευάζονται και διοχετεύονται στην αγορά, στις δημόσιες υπηρεσίες, ακόμα και στα σχολεία.

Το Ιούνιο του 2005 το ICR δήλωσε: «Η φάλαινα για τους αρχαίους Ιάπωνες θεωρούνταν γενναίο και σπουδαίο είδος ψαριού. Η καθολική προστασία όλων των φαλαινών ανεξάρτητα από το επίπεδο των ιχθυαποθεμάτων τους... έρχεται σε αντίθεση με την κουλτούρα των Ιαπώνων, σύμφωνα με την οποία οι φάλαινες θεωρούνται πηγή τροφής και τις οποίες οι Ιάπωνες συνεχίζουν να τιμούν με θρησκευτικές τελετές και γιορτές».

Η φάλαινα δεν είναι ψάρι! Είναι θηλαστικό και δεν παράγει εκατοντάδες χιλιάδες αυγά το χρόνο. Γεννάει μονάχα ένα μικρό κάθε ένα με δύο χρόνια, το οποίο ταΐζουν, αναθρέφουν και προστατεύουν οι γονείς του. Αυτό σημαίνει ότι η αποκατάσταση των πληθυσμών των φαλαινών από την υπερεκμετάλλευση γίνεται με αργούς ρυθμούς.

Ελάχιστοι είναι οι Ιάπωνες που θεωρούν τη φάλαινα ουσιαστική πηγή τροφής και ακόμη λιγότεροι εκείνοι που την τρώνε. Σύμφωνα με σφυγμομέτρηση που πραγματοποιήθηκε στην Ιαπωνία τον Ιούνιο του 2006, το 69% των Ιαπώνων δεν συμφωνεί με το κυνήγι φαλαινών στα διεθνή ύδατα και το 95% τρώει κρέας φάλαινας σπάνια ή ποτέ. Ακόμη και αν υπήρχε κάποια παράδοση, περιορίζεται σε μια χούφτα κατοίκους των παράκτιων κοινοτήτων και δεν είναι παλιότερη των 400 χρόνων. Η μαζική βιομηχανική φαλινοθηρία 10.000 χλμ μακριά από την Ιαπωνία, στα νερά γύρω από την Ανταρκτική, δεν αποτελεί παράδοση και δεν υπήρχε καν πριν τη δεκαετία του '30.

Κι ενώ ο αγώνας για την προστασία της φάλαινας χαρακτηρίζεται συχνά από δραματικές συγκρούσεις ανάμεσα στους περιβαλλοντολόγους και τους φαλινοθήρες, μάχη δίνεται και σε διπλωματικό επίπεδο στους κόλπους της Διεθνούς Επιτροπής Φαλινοθηρίας (IWC). Ιδρύθηκε το 1946 και είναι εκείνη που θέσπισε το διεθνές μορατόριουμ για την εμπορική φαλινοθηρία και καθιέρωσε το Καταφύγιο Φαλαινών στο Νότιο Ωκεανό το 1994.

Καθώς η Ιαπωνία είναι μέλος της IWC, οι κανονισμοί της επιτροπής επιτρέπουν στις χώρες-μέλη να θέσουν τα δικά τους όρια στην «επιστημονική φαλινοθηρία» και να υποβάλουν ενστάσεις για τους νέους κανόνες, όπως είναι το μορατόριουμ και το Καταφύγιο. Παρότι η Ιαπωνία ήταν αρχικά αντίθετη με την απαγόρευση της εμπορικής φαλινοθηρίας, απέσυρε την ένστασή της κατόπιν πιέσεων από τις Η.Π.Α., ωστόσο, επιμένει στην ένστασή της για το Καταφύγιο του Νότιου Ωκεανού.

Η IWC έχει επανειλημμένως απορρίψει την «επιστημονική σφαγή» της Ιαπωνίας και έχει ζητήσει να σταματήσει. Η Ιαπωνία συνεχίζει προχωρώντας σε μια νέα φάση της «επιστήμης», η οποία θα οδηγήσει σε υπερδυσπλασιασμό του ετήσιου αριθμού ρυγχοφαλαινών που αρπάζονται από το Καταφύγιο στις 935, ενώ μέσα στα επόμενα δύο χρόνια θα προστεθούν σε αυτές 50 πτεροφάλαινες και 50 μεγαπτεροφάλαινες, δύο είδη που θεωρούνται ήδη απειλούμενα με εξαφάνιση. Η Επιτροπή δήλωσε, επίσης, ότι το καινούριο πρόγραμμα θα οδηγήσει σε αύξηση του κυνηγιού «στα επίπεδα που προσεγγίζουν τα ετήσια όρια εμπορικής φαλινοθηρίας ρυγχοφαλαινών της Ανταρκτικής που ίσχυαν πριν από τη θέσπιση του μορατόριουμ» και ότι «έχουν σκοτωθεί περισσότερες από 6.800 ρυγχοφάλαινες στα νερά της Ανταρκτικής» τα τελευταία 18 χρόνια στο όνομα της επιστήμης.

Οι κουλτούρες αλλάζουν και νέες παραδόσεις κάνουν την εμφάνισή τους. Την τελευταία δεκαετία, η παρατήρηση φαλαινών απέδειξε ότι έχει τη δυνατότητα να εξελιχθεί πολύ πιο προσοδοφόρα επιχείρηση από την εμπορική φαλινοθηρία. Ήδη, αποφέρει συνολικά 1 δις δολάρια το χρόνο. Σε παγκόσμιο επίπεδο, 9 εκατομμύρια άνθρωποι συμμετέχουν σε προγράμματα

παρατήρησης φαλαινών σε 87 χώρες. Ο αριθμός αυτός αυξάνεται κατά 12% κατά μέσο όρο ετησίως από 1991.

Όπως λέει και ένας παρατηρητής «μια φάλαινα μπορείς να την παρατηρήσεις πολλές φορές αλλά να την σκοτώσεις μόνο μία!»

Greenpeace, Κλεισόβης 9, 106 77 Αθήνα, τηλ: 210 - 38 40 774 & 5, www.greenpeace.gr